

Esbjerg Kommune, Vej & Park
Att. Arnold Mikkelsen
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	4. april 2017
Sagsbehandler	Peter Biltoft
Telefon direkte	76161336
E-mail	pbi@esbjergkommune.dk
Sagsid	17/9877

Afgørelse jf. lov om planlægning

Vi har behandlet din ansøgning om landzonetilladelse vedrørende:

Vedr. : 2 søer – som erstatningsnatur
Adresse : Nordskrænten, 6705 Esbjerg Ø
Matr. nr. : 2c, Kvaglund, Esbjerg Jorder

Tilladelse

Esbjerg Kommune giver hermed tilladelse til etablere en 2 søer på henholdsvis 2100 m² og 1100 m² på matr. nr. 2v Kvaglund, Esbjerg Jorder.

Søerne er en del af otte søer som etableres som erstatningsnatur i forholdet min 1:5 (1700 m² nedlægges), for søer, der forsvinder ifb. med byggemodningen af Kjersing Industriområde. Der opføres i alt ca. 9800 m² søer som erstatningsnatur.

Der meddeles herved landzonetilladelse til det ansøgte på følgende vilkår:

- Søen skal tilpasses landskabsformerne og bør så vidt muligt anlægges med et varieret forløb.
- Søerne skal udgraves således, at de bliver lavvandede med en maksimal vanddybde på 50 cm.
- Søerne skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder. Hældningen må ikke være stejlere end 1:8.
- Der må ikke etableres øer i de nye søer.
- Eventuelle træer i nærheden af søerne, som vil kunne skygge for disse, fjernes i forbindelse med etableringen af søerne.
- Det opgravede materiale skal udplaneres udenfor § 3-beskyttede områder og således, at der ikke fremkommer volde eller lignende.

- Der må ikke være forbindelse mellem søer og vandløb eller grøfter, heller ikke via dræn. Der skal holdes en afstand på mindst 10 m til nærmeste vandhul.
- Søernes vandstand må ikke reguleres kunstigt, men skal kun variere i forhold til nedbør og hydrologi.
- Søerne må ikke anvendes til put-and-take fiskeri, dvs. udsætning af fisk og salg af fiskekort.
- Der må ikke udsættes fisk, ænder, krebs eller andre dyr. Der må heller ikke opstilles andehuse, fasangårde eller nogen form for hegn bortset fra kreaturhegn.
- Der må ikke udlægges foder i eller ved søerne eller i området.
- Der må ikke gødskes og kalkes inden for en randzone på 10 m bredde uden for bredzonen og jorden må ikke omlægges eller på anden måde bearbejdes.
- Der må ikke udplantes vand- eller sumplanter, disse kommer ad naturlig vej.
- Der må ikke beplantes med buske eller træer på arealerne omkring søerne, som ad åre kan komme til at skygge for søerne.
- Anlægsarbejdet skal ske på en sådan måde, at varige spor i omgivelserne undgås. Det kan f.eks. ske ved brug af køreplader.

Disse vilkår er stillet for at sikre, at søen kan tage sig godt ud i landskabet og blive et godt levested for planter og dyr, samt for at sikre naturværdierne i området. Gode råd om anlæg af søer findes i den vedlagte pjece.

Når søen er genanlagt, bedes du meddele det til kommunens Natur- og Vandmiljøkontor.

Desuden skal du være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn som kan medføre opstuvning af vand udenfor din ejendom.

Søens fremtidige status

Et naturligt plante og dyreliv vil normalt indfinde sig i søen i løbet af et par år. Herefter vil søen automatisk være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ændringer i tilstanden (udvidelse, oprensning, opfyldning, udsætning af fisk, krebs, ænder mv.) må da ikke ske uden tilladelse fra Esbjerg Kommune.

Vilkårene er begrundet i de hensyn, der skal varetages efter planlovens bestemmelser og de er stillet for at medvirke til indpasning i landskabet.

Du må ikke udnytte landzonetilladelsen før end klagefristen er udløbet.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, www.esbjergkommune.dk, under 'annoncer'.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen på Esbjerg Kommunes hjemmeside den 05.04.2017, sidste frist er således torsdag den 03.05.2017.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, må du først udnytte den, når Planklagenævnet har taget stilling til klagen og du har modtaget en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune.

En eventuel klage over afgørelsen har opsættende virkning med mindre Planklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen er gyldig i 3 år. Det vil sige, at du skal søge på ny, hvis du ikke har udnyttet tilladelsen inden 3 år regnet fra datoen på denne afgørelse.

Afgørelsen efter planlovens § 35 kan påklages til Planklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald.

Ansøgeren kan således også selv klage.

Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, når foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Afgørelsen kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål. Der kan ikke klages over de skøn kommunen har udøvet. Derimod kan der klages, hvis du mener, at regler er fortolket forkert, eller kompetence- eller procedureregler ikke er overholdt.

Ejere er ansvarlige for at projektet udføres efter gældende krav og regler iht. evt. lokalplaner, deklarationer og servitutter m.v.

Ansøgeren har selv ansvaret for, at der indhentes eventuelle andre tilladelser.

Kommunen skal ifølge bekendtgørelse om internationale beskyttelsesområder vurdere om det, der gives landzonetilladelse til kan påvirke de internationale beskyttelsesområder væsentligt. I den konkrete sag er det vurderet, at det ansøgte ikke kan påvirke et Natura-2000-område væsentligt.

Kommunen skal også ifølge bekendtgørelsen vurdere om det ansøgte vil beskadige eller ødelægge yngle-, rasteområder eller plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil have negative konsekvenser for arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV.

Baggrund for tilladelsen

Tilladelsen er givet efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning, jævnfør lovbekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2007.
Det er kommunens vurdering, at projektet ikke strider mod formålet.

Naboorientering

Ansøgningen er ikke sendt til orientering ved naboer, da kommunen har vurderet, at det ansøgte projekt er af underordnet betydning for de omboende, jf. planlovens §35, stk. 5.

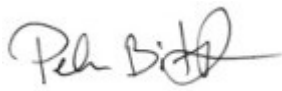
Tilladelsens gyldighed

Landzonetilladelsen er meddelt i medfør af § 35 i lov om planlægning, jfr. lovbekg. Nr. 1529 af 23. november 2015 af lov om planlægning, med senere ændringer.

Landzonetilladelsen er givet på betingelse af, at arbejdet udføres i overensstemmelse med de oplysninger, der er givet i ansøgningen. Kommunen har på grundlag af dine oplysninger konstateret, at det ansøgte ikke strider mod Planlovens bestemmelser.

Kommunens tilladelse efter planloven fritager dig ikke for at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres efter anden lovgivning. Der er ikke taget stilling til, om projektet overholder private servitutter, der påhviler ejendommen. Der kan eventuelt være tale om tinglyste el- og gasledninger, der sædvanligvis afkaster beskyttelseszoner.

Venlig hilsen

Peter Bilot
Bygningskonstruktør

Klagevejledning

Efter planlovens § 58, stk. 1 kan kommunens afgørelse påklages til Planklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og alle med retlig interesse i sagens udfald.

Efter planlovens § 60 skal en klage være indgivet skriftlig inden 4 uger efter, at afgørelsen er modtaget. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort (f.eks. på kommunens hjemmeside) regnes klagefristen fra bekendtgørelsen.

På hjemmesiden www.nmkn.dk finder du "Klageportalen". Du logger på med NEM-ID, og klagen sendes så automatisk til kommunen.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson elektronisk betale et gebyr på 900 kr. via Klageportalen. For virksomheder og organisationer er gebyret 1800 kr.

De nævnte gebyrer reguleres den 1. januar hvert år efter den af finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Gebyret er endnu ikke reguleret for 2017, men vil blive teknisk efterreguleret. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på nævnets hjemmeside.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du vil fritages for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som videresender anmodningen til Planklagenævnet der afgør om din anmodning kan imødekommes.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Planklagenævnets kompetence.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristen er udløbet. Du vil straks få besked, hvis der modtages en klage. I tilfælde af en klage, må tilladelsen ikke udnyttes før sagen er afgjort af Planklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Hvis tilladelsen ikke udnyttes inden 3 år, bortfalder den.

For yderligere information henvises til Planklagenævnets hjemmeside, der kan tilgås via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk

Museumsloven.

I museumslovens § 24, stk. 2, er det bestemt, at byrådet ved meddelelse af

Byggetilladelse skal underrette ansøgeren om indholdet i denne lovs §§ 25-27. Således er der mulighed for at anmode De Sydvestjyske Museer om en udtalelse, før arbejderne igangsættes. Herefter udtaler museet sig om risikoen for, at de planlagte byggearbejder ødelægger væsentlige fortidsminder, hvilket i givet fald skal forelægges Kulturministeren.

Museet oplyser, om det er nødvendigt at gennemføre den arkæologiske undersøgelse.

Hvis der skal gennemføres større forundersøgelser, afholdes udgifterne hertil af ejeren, eventuelt med tilskud i særlige tilfælde. Ligeledes skal udgiften til selve undersøgelsen afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres, dog med en række undtagelser i særlige tilfælde, derunder eventuelle tilskud.

Eventuel erstatning afgøres af Kulturministeren eller ved uenighed af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven. Herudover kan erhvervelse af fortidsmindet ske ved ekspropriation.

Sydvestjyske Museer har i henhold til loven ret til adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder og skal fremvise legitimation på forlangende.

Henvendelse om udtalelse skal ske til: Sydvestjyske Museer, Odins Plads 1, 6760 Ribe.

For en yderligere og mere fyldig viden om lovens §§ 25-27 henvises til selve

Museumsloven.

Jordarbejder skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Fundene skal straks anmeldes til Sydvestjyske Museer, Odins Plads 1, 6760 Ribe.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Naturstyrelsen nst@nst.dk

Kulturstyrelsen post@kulturstyrelsen.dk

Sydvestjyske Museer museum@sydvestjyskemuseer.dk

DN-Esbjerg dnesbjerg-sager@dn.dk

DOF natur natur@dof.dk

DOF-Esbjerg esbjerg@dof.dk

Friluftsrådet sydvestjylland@friluftsradaet.dk

Erstatningsnatur

Sø nr.1 og 2 matr. 2c Kvaglund

J.nr.: 16/1181

1:2.500

Sagsbeh.: arnm

Dato: 08-09-2016

Teknik & Miljø

Esbjerg Kommune

Vej & Park

Frodesgade 30 - 6700 Esbjerg

Tlf. 7616 1616 - vejogpark@esbjergkommune.dk - www.esbjergkommune.dk

Gode råd om anlæg og pleje af søer

Esbjerg
Kommune

Esbjerg Kommune

Indhold

Gode råd om anlæg og pleje af søer	3
Udformningen af den nye sø	4
God vandkvalitet og gode omgivelser	6
Den nye sø	8
Pleje og oprensningsbehov	9
Hvordan og hvornår skal man have tilladelse	9
Adresser	11

Udarbejdet af: Varde Kommune, Natur og Park, 2007.

Produktion: www.detlevsen.dk

Trykkeriet er certificeret efter DS/EN ISO 14001 og Svanemærket.

Fotos: Inge Lise Møller Jensen: s. 6, Ribe Amt: s. 3.

Tegning: Niels Knudsen.

Gode råd om anlæg og pleje af søer

Hvert år anlægges der mange nye søer og vandhuller. Det er en glædelig udvikling, at antallet af småsøer nu igen er stigende, for i tidens løb er mange forsvundet.

Småsøer har stor betydning som levested for planter og dyr. Visse dyr tilbringer hele deres liv i søen, mens andre er afhængige af søen som yngle- eller drikkested.

Hvis en ny sø laves rigtigt, kan den meget hurtigt blive tilholdsted for mange forskellige arter, og den kan blive til stor glæde for ejeren.

I denne pjece kan man finde råd og vejledning om hvordan man skaber og vedligeholder den bedst mulige sø.

Der gives gode råd om søens placering og udformning, og der gives råd om hvad man kan gøre for at sikre en god vandkvalitet i søen.

Der findes også en oversigt over, hvornår et indgreb kræver tilladelse fra en offentlig myndighed.

Hvis du stadig har ubesvarede spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig til kommunen.

Udformingen af den nye sø

Når søen anlægges, bør der tages hensyn til den omgivende natur og til landskabet.

Søen skal anlægges et sted, hvor den kan holde vand. Grav eventuelt et lille prøvehul med en skovl og følg vandstandens svingninger året igennem.

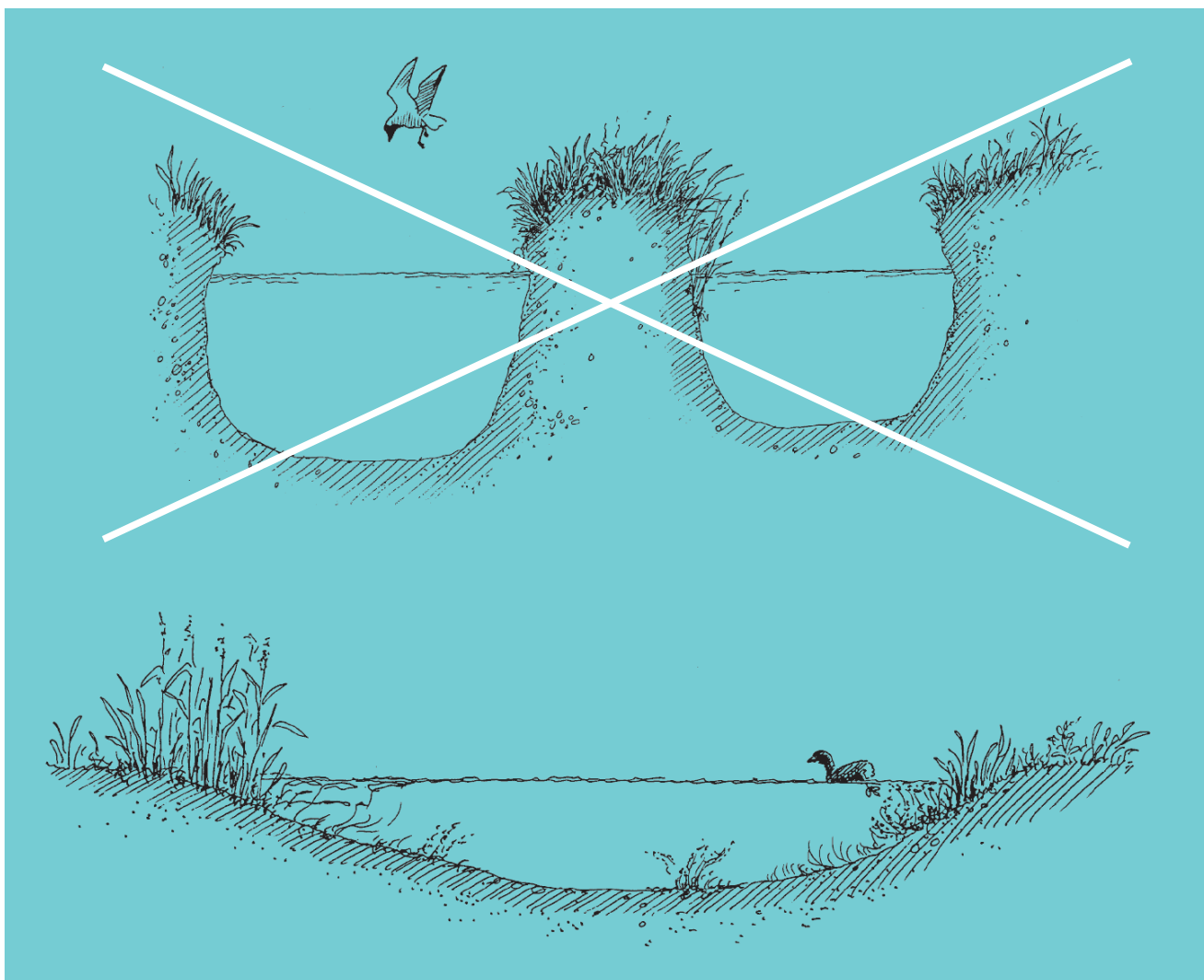
Se efter om der findes vandstandsende lag, som kan blive ødelagt ved gravning. Hvis et sådant lag gennemgraves, kan vandet forsvinde fra søen.

De fleste søer graves i fugtige lavninger. På lavtliggende steder er det somme tider muligt at anlægge en sø

alene ved at sætte drænsystemet ud af kraft.

Man bør undgå at anlægge nye søer i moser, kildevæld, heder, naturenge og i forbindelse med vandløb. Man bør også undgå at anlægge søer i markante ådale.

Det er en god idé at vælge en placering, hvor det er muligt at have en omgivende bræmme som ikke dyrkes, gødskes, sprøjtes eller lignende. En placering tæt ved levende hegn er ofte ideel, da disse hegn tjener som ledelinier for de vildtlevende dyr.

Form

Søen skal anlægges, så den falder naturligt ind i terrænet. Det betyder, at den så vidt muligt skal følge de former, terrænet har i forvejen.

Det er fint, hvis søen får en varieret form, så der opstår småvige. Undgå at lave firkantede søer eller „vaniliekranse“, for de ser fremmede ud i landskabet.

Øer

Generelt frarådes det at anlægge øer, især i mindre søer, hvor det ofte får den nye sø til at se langt mere kunstig ud. En ø optager meget plads, og vanddybden bliver for ringe, og det medfører blandt andet, at søen gror meget hurtigt til.

Mange ønsker dog, at deres nye sø skal have en ø. Her kan fuglelivet være beskyttet mod rovdyr, hvis man vel at mærke husker, at der skal være dybt vand mellem øen og søbredden.

Hvis der skal være øer, bør disse have jævnt skrånende bredder, og de bør „anlægges“ ved at man undlader at grave der, hvor øen skal ligge.

Andehuse er unødvendige. Hvis man absolut vil lave et redeskjul, laves det bedst af nogle sten camoufleret med græstørv og kvas.

Et par store flade sten kan øge variationen og den vanddækkede del af stenen tiltrækker også vandinsekter, fordi stenen opvarmes hurtigere end vandet.

Dybde

Små søer bør anlægges lavvandede, da det giver den største værdi for padder og vandinsekter. Derudover

giver en lavvandet sø de bedste fourageringsmuligheder for svømmeænder. En lavvandet sø vil af og til kunne udtørre. I egentlige paddehuller, kan dette være en fordel. En årlig udtørring hindrer etableringen af store bestande af guldsmedelarver og fisk – som er haletudsernes store fjender. Derudover vil eventuelt bundslam og så hurtigt omsættes ved en udtørring og dermed vil der ske en forbedring af søens vandkvalitet.

Bredderne og bunden skal være jævnt skrånende, som hovedregel ikke stejlere end 1:5, det vil sige et fald på 20 cm pr. meter. Hvis bredderne bliver for stejle, varer det længe inden et naturligt plante- og dyreliv indfinder sig, og søen kan blive farlig for de mennesker og dyr, som færdes omkring den.

Den opgravede jord

Den opgravede jord skal anbringes på en måde, så den ikke kommer til at virke landskabeligt skæmmende. I mange tilfælde vil den med fordel kunne udplaneres på dyrket mark.

Man bør undgå at anbringe jorden som volde eller lignende. En vold vil hurtigt blive bevokset med brændenælder, tidsler, osv., og anbringes volden omkring søen vil den hindre naturlig oversvømmelse.

Det er vigtigt, at søen ved forårstid kan gå over sine bredder. En plantevækst af sump- og engplanter vil indfinde sig på disse fugtige bredder og afgrænse søen på en naturlig måde.

God vandkvalitet og gode omgivelser

Den bedste sø opnås, hvis et naturligt dyre- og planteliv får mulighed for at indvandre af sig selv.

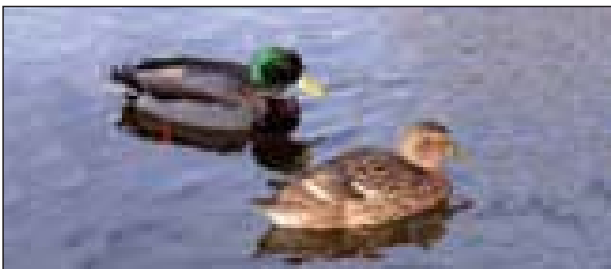
Undgå andehold

Fodring af andefugle vil altid forringe vandkvaliteten i søen.

Hvis der udsættes eller fodres ænder, tilføres søen næringsstoffer. Derfor vil den hurtigt få en meget dårlig vandkvalitet, som fører til algedannelse og på længere sigt tilgroning.

Undgå også fodring i nærheden af vandhullet, for dette vil belaste søen næsten lige så meget.

I mange tilfælde vil der ikke blive givet tilladelse til udsætning eller fodring af ænder i søen.

Vær varsom med fisk

Mange fisk vil forringe vandkvaliteten, fordi de roder op i bunden. Fisk kan også bringe småsøer ud af balance, fordi de spiser de smådyr, som filtrerer vandet.

De fleste fisk spiser haletudser, og det kan betyde, at frøerne forsvinder, eller at de aldrig indfinder sig.

I lavvandede søer vil fiskene uddø i varme somre på grund af iltmangel eller i kolde vintre på grund af bundfrysning. I dybere søer kan fiskene være meget vanskelige at slippe af

med. Det er derfor vigtigt at forhindre dem i at komme til vandhullet.

Undgå drænvand

Hvis søens vand er grundvand, bør man så vidt muligt undgå, at der ledes drænvand til via drænrør eller grøfter. Drænvand er næringsrigt og vil let kunne føre til algedannelse i søen.

Drænvand som strømmer til via åbne grøfter, er normalt ikke helt så næringsrigt som det, der strømmer til via drænrør.

Undgå forbindelse til vandløb

Åer, bække, kanaler og grøfter må normalt aldrig inddrages i søer, da det forringer værdien af både sø og vandløb.

Søen må heller ikke have direkte afløb til vandløb. Hvis det er nødvendigt at lede vand væk fra søen, bør vandet sive gennem et plantebevokset område, inden det når frem til vandløbet.

Tænk på omgivelserne

Søens nærmeste omgivelser skal helst være udyrkede, og der skal ikke gødes eller anvendes sprøjtemidler lige op til søen eller på de arealer, som er oversvømmet ved høj vandstand.

Marksten kan lægges op som et dige nær søen. Det giver skjulesteder og overvintringsmuligheder for bl.a. padder og krybdyr.

Vær varsom med beplantning

Man skal være forsigtig med at plante ved søen. Hvis søen er udformet rigtigt, vil der i løbet af et par år kom-

me en naturlig plantevækst, både i søen og langs bredderne.

Man bør undgå at plante træer og buske tæt ved søen. Meget af det nedfaldende løv vil ende i søen, og her vil det rådne og forringe vandkvaliteten.

Træer og buske bør ikke plantes på sydsiden af søen. Her vil de skygge søen, så vandet bliver mørkt og koldt til skade for det meste af søens plante- og dyreliv.

Træ- og buskvækst nær søen giver både skjul og læ, men det anbefales at man nøjes med at plante nord for søen og gerne i en passende afstand.

Det anbefales at man nøjes med at plante danske arter. Træer og buske af dansk oprindelse er tilpasset det

danske klima og vil derfor få et optimalt vækstforløb. Der er også langt flere insekt- og svampearter knyttet til træer og buske, som har været en del af den danske natur i årtusinder.

Man bør undgå at plante nåletræer ved søen. Nåletræer trives i øvrigt sjældent i et fugtigt miljø. Man bør heller ikke plante f.eks. hybenrose (*Rosa rugosa*), glansbladet hæg (*Prunus serotina*) og visse pilearter. De breder sig meget hurtigt og kan i løbet af en årrække helt lukke søen.

I nedenstående skema er der nævnt eksempler på træer og buske, som er naturligt forekommende i Sydvestjylland. Det fremgår af skemaet, hvilke krav de enkelte arter stiller til jordbunds-fugtighed.

		JORDBUNDSFUGTIGHED		
		TØR	MIDDEL	FUGTIG
STORE TRÆER	STILK-EG			
	VINTER-EG			
	BØG			
	SELJE-RØN			
	VORTE-BIRK			
	RØD-EL			
	DUN-BIRK			
MIDDELSTORE	ALM. RØN			
	HVIDTJØRN			
	SLÅEN			
	HYLD			
	HASSEL			
LAVE BUSKE	HUNDE-ROSE			
	ÆBLE-ROSE			
	FJELDRIBS			
	TØRST			

Den nye sø

Hvis søen er udformet rigtigt, vil planter og dyr finde vej af sig selv. Ganske kort tid efter søen er anlagt, kan man se de første, æglæggende guldsmede og andre vandinsekter.

Det varer heller ikke længe, før der kan ses spor af drikkende dyr. I løbet af et par år vil der også være vandplanter og haletudser i søen.

Der vil næsten altid komme mange alger i en ny sø. Det skyldes, at der frigøres næringsstoffer ved jordarbej-

det. Der er ikke ret meget at gøre ved det ud over at vente, for efter 2-3 år aftager algemængden naturligt. Er der stadig algemåtter efter 3 år, skyldes det sandsynligvis, at søen tilføres for meget næring.

Når en sø på over 100 m² har fået et naturligt plante- og dyreliv, vil den være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Herefter må der ikke ændres i dens tilstand uden dispensation fra kommunen (se side 9).

Pleje og oprensningsbehov

De fleste vandhuller gror med tiden til, og det er helt naturligt. Tilgroningen kan dog gå meget hurtigt, hvis søen tilføres mange næringsstoffer.

I denne pjece er der givet flere råd om, hvordan man kan begrænse tilførslen af næringsstoffer, men det kan ikke helt undgås, at søen modtager næringsstoffer fra omgivelserne og med regnvandet.

Pleje

Tilgroning sker ofte med tagrør, dunhammer, dynd-padderok eller pilebuske. Hvis man vil hindre dette, er det en god idé at være tidligt ude og fjerne de første, unge skud som findes ved søen. Hvis man lader kreaturer afgræsse søbredden i sensommeren vil det også kunne ødelægge mange jordstængler.

Store pilebuske er svære at slippe af med, og den sikreste metode er at rykke dem op med rod. Hvis man

nøjes med at skære dem ned, må man indstille sig på at skulle gentage arbejdet hvert år. Regelmæssig pleje og vedligeholdelse af en sø kræver normalt ingen tilladelse.

I mange søer er tilgroningen allerede langt fremskredet, og et tykt dyndlag er dannet på bunden af søen. Her er det som regel nødvendigt at gå grundigt til værks.

Oprrensning

Ved en oprrensning bør alle rodstængler af dunhammer fjernes, og alle pilebuske bør rykkes eller graves op. Så vidt muligt skal alt bundslam op, da det kan indeholde store mængder af næringsstoffer.

Et sådant indgreb bør aldrig ske, mens der er haletudser eller ynglende fugle i vandhullet. Det bør finde sted i efterårs- eller vintermånederne.

Hvordan og hvornår skal man have tilladelse?

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejder uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Anlæggelse af et nyt vandhul er så stort et indgreb i landskabet, at det næsten altid kræver tilladelse fra en offentlig myndighed. Ikke kun selve udgravningsarealet påvirkes, men også de steder, hvor gravemaskinerne kører, og der hvor jorden placeres.

Tilladelsen skal sikre, at forskellige interesser tilgodeses, og at søen bliver så god som mulig.

Ændringer af tilstanden i eksisterende søer kræver også tilladelse. Det gælder uanset om der er tale om oprensning eller udvidelse. Også udsætning og fodring af ænder kræver en tilladelse, med mindre der er tale om uændret praksis.

Flere love og myndigheder kan være involveret, når der skal laves en ny sø. En oversigt er givet i skematisk form nedenfor. Man kan dog som hovedregel nøjes med at indsende ét ansøgningsskema til kommunen. Hvis det er nødvendigt, vil kommunen forelægge ansøgningen for an-

dre myndigheder til udtalelse eller videre behandling.

Et ansøgningsskema kan fås ved henvendelse til kommunen. Det er en god idé at sende ansøgningen i god tid, for sagsbehandlingen kan i nogle tilfælde godt strække sig over flere måneder.

Reglerne om udsætning af fisk er komplicerede, fordi både ferskvandsfiskeriloven, naturbeskyttelsesloven og veterinærlovgivningen kan være involveret. Det tilrådes derfor at spørge kommunen til råds, hvis det skulle blive aktuelt at udsætte fisk.

Planloven: Skal søen anlægges i dyrket mark vil en tilladelse efter planloven som regel være nødvendig. I landzone er det kommunen, som står for sagsbehandlingen.

Naturbeskyttelsesloven: Hvis en sø skal oprenses, eller hvis den skal anlægges i et eksisterende naturområde (eng, mose mv.) vil en dispensation efter naturbeskyttelsesloven være nødvendig. Det samme er tilfældet, hvis den skal anlægges i nærheden af fortidsminder, vandløb, kyst eller større søer. Disse tilladelser skal indhentes hos kommunen. Etablering af søer indenfor strandbeskyttelseslinie kræver dispensation fra Miljøcenter Ribe. Det kan i en del tilfælde være vanskeligt at opnå dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

Fredede områder: Ved anlæg af søer i et fredet område kræves tilladelse fra Fredningsnævnet.

Skovloven: Skal søen anlægges/oprenses på fredskovspligtigt areal kræves en tilladelse efter skovloven. Den administreres af det lokale statsskovdistrikt.

Miljøbeskyttelsesloven: Det kan i visse tilfælde kræve tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven at deponere det slam, som graves eller pumpes væk ved oprensning af en sø. Sagsbehandlingen foretages af kommunen.

Vandløbsloven: Hvis der foretages indgreb i vandløb, eller indgreb som kan hindre afvanding af andre ejendomme, kræves tilladelse efter vandløbsloven. Den administreres af kommunen.

Adresser

Esbjerg Kommune, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Tlf. 76 16 16 16.
miljo@esbjergkommune.dk

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. Tlf. 72 54 35 00.
post@rib.mim.dk

Fødevareregion Syd, Sektionen for Akvakultur, Tysklandsvej 7, 7100 Vejle.
Tlf. 79 43 22 00. region.syd@fvst.dk

Lindet Statsskovdistrikt / Landsdelscenter Syddjylland, Stensbækvej 29,
6510 Gram. Tlf. 74 82 61 05. lindet@sns.dk

Oxbøl Statsskovdistrikt, Ålholtvej 1, 6840 Oxbøl. Tlf. 76 54 10 20.
oxboel@sns.dk

Yderligere råd og vejledning kan findes på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside
på adressen:

<http://www.skovognatur.dk/service/tilskud/vandhuller/vejledning.htm>

